

QUÈ ENS HA DEIXAT LA COVID-19? CANVIS I REPTES DE FUTUR EN L'ACCIÓ DE CÀRITAS

___ **el reportatge**

Lliçons d'una
pandèmia _ 4

___ **entrevista**

Eduard Sala, cap d'acció social de
Càritas Diocesana de Barcelona
"La COVID-19 ha posat en relleu
el paper de la comunitat" _ 14

___ **entitats**

Brindem per l'esperança:
de la Nit Solidària al
Cava amb Cor _ 29

#SIGUEM MÉS POBLE



Fotografia portada: Participants del Paidós Porta de Barcelona.

AUTOR: PEPE NAVARRO

Fotografia sumari: Repartiment d'aliments de Càritas Diocesana d'Alcalá de Henares.

AUTOR: CÀRITAS ESPAÑOLA

sumari

___ **editorial** _ 3

___ **el reportatge**

Lliçons d'una pandèmia _ 4

___ **a fons**

Què ens ha deixat la COVID-19? _ 8

___ **l'entrevista**

Eduard Sala, cap d'acció social de Càritas Diocesana de Barcelona _ 14

___ **en primer pla** _ 18

___ **actuem**

Drets reconeguts però vulnerats:
Ingrés Mínim Vital i bretxa digital _ 20

___ **ODS**

La major vulnerabilitat de les famílies amb menors _ 22

___ **què hi pots fer tu**

Celebra també solidàriament! _ 24

___ **uneix els punts** _ 25

___ **cuinant amb l'Ada Parellada**

Durums o wraps salva restes! Amb cigrons, pollastre i fruita seca _ 26
Galetes saludables sense passar pel forn _ 26

___ **l'apunt històric**

20 anys de la històrica tancada de migrants a les esglésies
de Barcelona i Cornellà _ 27

___ **entitats**

Cooperació i diàleg entre Càritas i les empreses _ 28

Brindem per l'esperança: de la Nit Solidària al Cava amb Cor _ 29

La capacitat d'adaptació, el gran actiu d'Educació en valors
en pandèmia _ 30

___ **les piulades del curs** _ 31

edita

Càritas Diocesana de Barcelona
Via Laietana, 5. 08003 Barcelona
T. 93 112 70 10
atenciodonant@caritas.barcelona

consell de redacció

Àrea de Comunicació i
Relacions Institucionals

fotografia de portada

Pepe Navarro

disseny

Creació Singular

impressió

Gràfiques Cuscó

dipòsit legal

DPL-B-18.956-2004

editorial

Canvis que han vingut per quedar-s'hi



Els canvis no sempre són bons, però tampoc no són sempre dolents. Un canvi representa quelcom que es modifica, quelcom que fem d'una manera, però que varia per voluntat pròpia o per factors externs. La COVID-19 ha suposat un canvi en totes les facetes de la vida humana:

com ens relacionem, desplaçem, gaudim del temps lliure o protegem la nostra salut. Abans de la COVID-19 sortíem de casa amb les claus, el telèfon mòbil i la cartera o bossa de mà. Ara, no podem marxar sense la mascareta, un element imprescindible per al temps que ens ha tocat viure. La mascareta és un dels molts canvis que ens ha imposat la pandèmia i que, com deia a l'inici, té efectes positius i negatius: d'una banda, ens protegeix a nosaltres i als altres, però, de l'altra, és una molèstia en el nostre dia a dia.

Aquests canvis també han impactat en la manera de fer de Càritas, i el Batec que teniu a les mans en vol ser un testimoni directe. La revista repassa tots els canvis que s'han viscut a Càritas arran de la pandèmia, i com ens hem hagut de reinventar de manera constant. L'article *Lliçons d'una pandèmia* ens detalla l'exposició "COVID-19: obre els ulls. Una lectura social i ecològica de la pandèmia", on es mostrarà tota la feina feta durant els mesos més durs del confinament, i el reportatge *Què ens ha deixat la COVID-19?* explica com Càritas s'ha adaptat a la nova normalitat des de molts dels àmbits de l'acció social.

A Càritas hem hagut de trobar fórmules per atendre les noves demandes, i hem intentat fer-ho de la millor manera possible. Projectes com els espais polivalents, els cursos d'autonomia digital o el projecte de joves Llankay han nascut durant la pandèmia, però tenen un mateix objectiu: donar resposta a les necessitats de les persones que truquen a la nostra porta. Vivim en una societat de canvi constant i treballem diàriament per adaptar-nos-hi.

No vull acabar aquesta editorial sense recomanar-vos la lectura de l'entrevista amb l'Eduard Sala, cap d'acció social de Càritas Barcelona, on afirma que la COVID-19 ha posat en relleu la importància de la comunitat, de ser comunitat. Com digué el papa Francesc l'any 2018, no es tracta només de crear comunitat, sinó que aquesta ha d'estar basada en la fraternitat. Si no som fraternals entre nosaltres, tan sols serem un grup d'individus moguts pels nostres interessos personals. Us demano que ens ajudeu a construir aquesta comunitat més fraterna, i que la pandèmia suposi un canvi en positiu: desitjo que, no només uns, sinó tots, puguem sortir plegats d'aquesta crisi sanitària, econòmica i social.

Salvador Busquets

Director de Càritas Diocesana de Barcelona

A Càritas hem hagut de trobar fórmules per atendre les noves demandes. Vivim en una societat de canvi constant i treballem diàriament per adaptar-nos-hi.



www.caritas.barcelona

@caritasbcn
caritasbarcelona

el reportatge

Lliçons d'una pandèmia

Exposició “COVID-19: obre els ulls. Una lectura social i ecològica de la pandèmia”

TEXT: MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIES: NEUS RIBERA / JORDI JULIÀ

Amb el repte d'explicar què s'ha viscut a Càritas durant el primer any de pandèmia, el 12 d'abril va obrir les portes, al Museu Diocesà de Barcelona, una exposició titulada “**COVID-19: obre els ulls. Una lectura social i ecològica de la pandèmia**”, que es va poder visitar de manera gratuïta fins al 30 de juny.

S'inaugurà en roda de premsa en presència del cardenal arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella; el director de Càritas, Salvador Busquets, i les dues comissàries (María Luisa Yzaguirre i jo mateixa), i en va actuar d'amfitrió mossèn Robert Baró, director del Museu, que també acollí l'acte.

L'exposició es va concebre com un instrument per entendre la realitat derivada dels

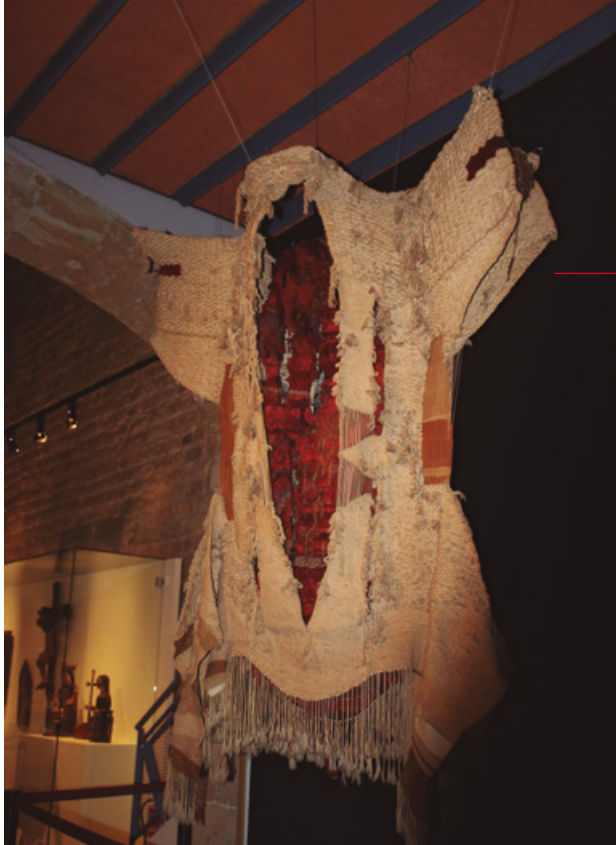
mesos de pandèmia, mostrant el patiment de milers de persones de la diòcesi que amb el seu testimoni donen fe de la greu desigualtat que s'ha instal·lat en la nostra societat. Però també per agrair la solidaritat de tantes persones que en aquest primer any es van oferir per ajudar fent voluntariat o aportant recursos.

No és casualitat que l'exposició s'instal·lés al Museu Diocesà, que té la seu a l'edifici de la Pia Almoïna, una institució eclesial fundada a Barcelona l'any 1009 pels frares mercedaris. Aquest orde, creat per alliberar els cristians captius, oferia prop de 300 àpats diaris als pobres de la ciutat.

Precisament, en el disseny de l'exposició es va **crear un diàleg entre el passat –a partir d'algunes**



El Cardenal Arquebisbe de Barcelona Joan Josep Omella, Mons. Antoni Vadell i Mossèn Joan Costa, durant la inauguració de l'exposició.



El tapís "Màrtir", de Josep Grau-Garriga ens mostra l'anyell degollat, fent-nos present el patiment del Crist, que s'ha lliurat per l'alliberament de la humanitat.

peces del patrimoni artístic del museu com el mateix edifici–, i el present, combinant textos i més 40 fotografies de diversos fotoperiodistes, infografies i instal·lacions i un magnífic tapís, "Màrtir", obra de l'artista Josep Grau-Garriga, procedent d'Austràlia –fou exposat en el marc de la Biennal de Sidney– i cedit a l'exposició pel rector de la parròquia de Sant Josep Oriol de Santa Coloma de Gramenet i per la filla de l'autor, Ester Grau.

"Obre els ulls" ha volgut esperonar la reflexió, demanant al visitant un minut de lucidesa per pensar en allò que es pot fer de manera individual i col·lectiva per revertir la situació. Per això, a través de les imatges, s'ha fet balanç de la precarietat i les desigualtats presents a la diòcesi de Barcelona, combinant l'impacte visual amb dades extrems del tercer informe sobre la COVID-19 presentat el dia de la inauguració.

En el recorregut expositiu, l'acció social de les parròquies i de Càritas s'ha emmarcat en el context de la ciutat confinada. **Amb les fotografies s'han pogut veure les llargues cues als centres de distribució d'aliments, les activitats de cura, relació i lleure, tan bon punt es van poder reobrir amb les mesures de seguretat sanitària, i les cadenes de solidaritat generades entorn de les parròquies de la diòcesi, com a mostra d'una Església que en tot moment ha estat present i activa davant la necessitat.**

Una desigualtat insuportable

En aquest sentit, 6 de cada 10 persones que Càritas acompanya no tenen una feina digna, ja sigui perquè no en troben (43,8%) o perquè es veuen abocades a treballar en el mercat informal (20%). Aquesta situació fa que més del 20% de les famílies ateses per Càritas (prop de 3.500 famílies i 7.500 persones) visquin sense cap ingrés, quan abans de la pandèmia eren el 8,2%.

Per explicar aquesta realitat, l'exposició ha comptat amb quatre elements centrals. **Un dels més destacables és la recreació en forma d'instal·lació d'una habitació de 10 m², que és on han passat el confinament el 40% de les famílies ateses per Càritas.**

Dues vitrines han exposat diversos objectes d'ús quotidià que, museïtzats, volien cridar l'atenció sobre les situacions d'extrema precarietat que pateixen les famílies acompanyades per la nostra institució.

A la primera vitrina hi havia **unes targetes de crèdit, que simbolitzaven la situació de necessitat de les més de 10.000 persones (prop de 4.000 llars) que han rebut una ajuda per a aliments durant els mesos de pandèmia** –al 35% de les quals se'ls va facilitar la targeta moneder. Cal tenir en compte que el 48,5% no poden mantenir una alimentació adequada (un 7% més que el febrer de 2020). Però acompanyant-les amb una fotografia d'una campanya de recollida d'aliments de l'any 1964 també es posava en relleu el camí d'adaptació de la intervenció social de la institució en favor de la promoció i la dignitat de les persones.

A la segona vitrina, es volia fer evident el greuge que pateixen **1 de cada 2 persones ateses per Càritas, en tenir greus dificultats a l'hora d'accedir als dispositius o a internet.** Aquesta bretxa impedeix que coses tan bàsiques com sol·licitar la vacunació o demanar una prestació social els siguin una veritable cursa d'obstacles.



L'anàlisi dels múltiples factors que ens han portat a aquesta crisi de crisi s'explicava amb el tercer element, una infografia gegant. S'hi desgranava en tres línies (sanitària, mediambiental ecològica i socioeconòmica) com el sistema capitalista i els hàbits de vida que porta implícit actuen de detonants i amplifiquen i acceleren el procés de degradació que genera cada vegada més desigualtat. La segona part d'aquest mural plantejava la urgència d'un nou contracte social basat en la dignitat de la persona i el reconeixement de la fragilitat de l'ésser humà i del planeta, que s'hauria de materialitzar en un model que posi les cures al centre i que estigui arrelat en la comunitat i el bé comú.

Com a quart element, hi trobem un vídeo amb testimonis reals de persones que s'han acompanyat durant la pandèmia i que impacta per la cruesa de les situacions: com ha viscut el confinament una família d'onze membres en un pis petit; el sobrecost inassumible de l'estufa de butà –per a algú que sobreviu amb una pensió mínima– quan va tancar el centre de dia i es va haver de quedar les 24 hores a casa; la necessitat d'habitatge d'una família que s'ha vist obligada a rellogar un bar en arribar just uns dies abans de decretar-se l'estat d'alarma, o com en són de llargues les hores quan s'està sol sense ningú amb qui poder parlar...

Cinc fotoperiodistes i un il·lustrador

El veritable impacte de l'exposició l'ha generat la qualitat de les fotografies i de les infografies. Hem pogut comptar amb la col·laboració desinteressada de cinc fotoperiodistes reconeguts internacionalment que han estat decisius a l'hora de construir el relat. A tots ells els volem agrair el compromís social, no només pel fet mateix de la seva participació en aquesta exposició, sinó per la mirada social que els caracteritza i que contribueix a fer visibles les situacions de vulnerabilitat que ens envolten.

Completen la col·lecció les imatges aportades per professionals de la institució, com **Jordi Julià** i **Aïda Boladeres**, i el vídeo final realitzat per **Highvideo Storytellers**.

Cal destacar la gran professionalitat de **Felip Ariza**, l'il·lustrador que va dissenyar les dues infografies murals essencials per poder explicar la complexitat d'aquesta crisi estructural en la qual estem immersos. Sense les seves imatges hauria estat molt més difícil explicar la realitat. La seva trajectòria els avala. ❤️



Fotografies de l'exposició col·locades de tal manera que recordin un retaule. La intencionalitat de la composició és crear un diàleg entre el passat i el present.

Recreació d'una habitació de relloguer. 6500 famílies ateses per Càritas es veuen obligades a viure entre aquestes quatre parets.

Sandra Balcells



Gran part de la seva trajectòria fotogràfica se centra a la zona dels Balcans, on documenta els esdeveniments més significatius de les successives guerres iugoslaves. A més, ha realitzat nombrosos reportatges a Israel, Palestina, Mèxic, Romania, el Canadà, Cuba, Moçambic, Haití i Sicília. Ha participat en més de cinquanta exposicions individuals i col·lectives i la seva obra figura en diverses col·leccions públiques i privades. L'any 2006 obté el Premi Ortega y Gasset a la Millor Tasca Informativa pel seu treball sobre la guerra i la postguerra a l'antiga Iugoslàvia. Ha comissariat diversos projectes fotogràfics i des de l'any 1995 compagina la seva feina de fotoperiodista amb la docència de la fotografia a la Universitat Ramon Llull. Les fotografies exposades pertanyen al seu darrer llibre *Pandemia: Miradas de una tragedia*.

Pepe Navarro



El seu estil fotogràfic es defineix per una visió integradora que ha fusionat els conceptes ciutat, arquitectura i societat, publicant llibres i reportatges sobre Barcelona, València, Sarajevo, l'Havana i Medellín, entre d'altres. Ha col·laborat com a fotògraf i escriptor per a institucions de l'àmbit públic, privat, organitzacions no governamentals i diferents mitjans de comunicació. Ha exposat en diversos fòrums internacionals i publicat més de 40 obres en diferents editorials.

Dani Codina



Fotògraf freelance, publica les seves fotografies i reportatges en mitjans d'àmbit local com Carrer o Barcelona Metròpolis i en revistes com Descobrir, Arrels, Experiències, Cavall Fort o Sàpiens. Actualment compagina la publicació de reportatges i fotografies per a aquests mitjans i per a altres amb la cobertura fotogràfica d'actes i esdeveniments per a diverses entitats. Fa fotografia gastronòmica, entrevistes, retrats, paisatges i camins.

Mingo Venero



Fotògraf documental nascut a Cantàbria, els seus treballs se centren en temes relacionats amb els drets humans i la justícia social. Des de 2006 ha desenvolupat projectes per Europa, Àfrica i Amèrica, documentant les desigualtats socials, les migracions, els drets de la infància i l'empoderament de les dones, alguns d'ells en col·laboració amb diferents ONG. Els seus treballs han estat reconeguts en certàmens nacionals i internacionals. Ha exposat en institucions públiques, galeries privades, museus i festivals a diferents països. Compagina els seus projectes personals amb la docència des de 2006, impartint tallers i conferències sobre fotografia en universitats, escoles de fotografia i festivals.

Javi González Morillas



Descobreix la fotografia com a eina d'expressió personal, arran de la mort del seu pare l'any 2015. Des d'aquell moment i de manera autodidàctica, comença a retratar situacions socials que el toquen de manera molt personal. En aquest context, inicia la seva col·laboració amb entitats socials. També ha dut a terme diferents projectes personals a països com Grècia i Bòsnia i Hercegovina. A principis de 2019, engega un projecte personal anomenat "(B)ersions", en col·laboració amb el reporter gràfic Joan Atienza.

Felip Ariza



Il·lustrador i periodista nascut a Barcelona. Després d'exercir durant gairebé deu anys com a periodista, va decidir formar-se en l'àmbit del dibuix digital i avui dia dedica tot el seu temps a la il·lustració, combinant col·laboracions habituals en mitjans de comunicació amb diversos projectes d'índole més personal. Ha rebut diversos premis i distincions per alguns dels seus treballs al *Diario Sur* (Málaga) i a l'*Ara* (Catalunya), com els premis ÑH de Disseny Periodístic i els *European Newspaper Awards*.

a fons

Què ens ha deixat la COVID-19?

La COVID-19 ha suposat un canvi per a tothom, sense excepció. Aquest canvi també ha afectat el funcionament de Càritas Diocesana de Barcelona i la manera d'acollir i acompanyar les persones vulnerables. Un any i mig després de l'inici de la pandèmia, què ens ha deixat la COVID-19?

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ / PEPE NAVARRO / DANI CODINA

Plou sobre mullat

“La COVID-19 ha afectat tothom, però ho ha fet de manera desigual, impactant amb més intensitat les persones que ja es trobaven en una situació de vulnerabilitat.” Així defineix Miriam Feu, responsable d'anàlisi social i incidència de Càritas Diocesana de Barcelona, la situació viscuda durant 2020 per Càritas. **L'entitat ha atès 16.249 llars, on viuen 35.229 persones, un 8% més que l'any 2019.** En aquest període, Càritas ha triplicat les ajudes econòmiques per a aliments i duplicat les d'habitatge. En total, Càritas ha hagut de destinar 3,8 milions d'euros a cobrir necessitats bàsiques (un 13% més de recursos que l'any anterior), dels quals s'han beneficiat 8.766 persones. **“Un 47% de les llars que hem atès són noves. Mai no havien demanat l'ajuda de Càritas”,** afirma.

Amb aquesta demanda creixent, Càritas ha hagut de fer un esforç extra, invertint més recursos dels que inicialment estaven pressupostats. D'aquesta manera, s'ha pogut donar resposta a l'elevat nombre de peticions socials que setmanalment arribaven als despatxos de l'entitat.

“Hem après a acompanyar des de la no presencialitat”

Els canvis que ha viscut Càritas durant el darrer any els saben bé a Plaça Nova. El despatx de la zona pastoral I, situat al bell mig de Barcelona, dona resposta a les persones que viuen als districtes de l'Eixample, Ciutat Vella i una part de Sants-Montjuïc, i sempre ha mantingut les portes obertes, fins i tots en els mesos més durs del confinament. Amèlia de Juan, cap de la zona pastoral I, afirma que amb la pandèmia els professionals i els voluntaris de Càritas han après a acompanyar des de la no presencialitat, per mitjà de trucades telefòniques o videotrucades. “Hem mantingut un model intermedi, garantint que la primera trobada amb qui ens demana ajuda sigui sempre presencial.” La responsable de la zona I creu que la pandèmia ha estat una oportunitat, sobretot per al voluntariat. “Molts dels voluntaris d'edat avançada han canviat les seves responsabilitats, ja que calia protegir-los de les tasques que comportaven una elevada presencialitat. Tot i això, **hi continuen implicats i han estat essencials a l'hora de repartir ajudes econòmiques o concertar cites amb**

les persones que atenem. Fan una tasca imprescindible”, indica.

En aquest sentit, Lourdes Astigarraga, referent de voluntariat a la zona pastoral I, afegeix que molts dels voluntaris fan tasques des de casa, cosa que abans era impensable. “El com és diferent, però sempre preservant el què”, exposa.

Pel que fa a les problemàtiques generades arran de la pandèmia, tant de Juan com Astigarraga creuen que han sorgit reptes nous, com són la bretxa digital, la importància de les parelles lingüístiques o la solitud, entre d’altres.

“La pandèmia ens ha permès veure noves oportunitats, i gràcies a això hem començat projectes com «Al teu costat», que consisteix a acompanyar telefònicament les persones grans que viuen soles”, explica la referent de voluntariat. Astigarraga considera que el seguiment telefònic és una gran eina de detecció, i que ajuda els professionals de l’acció social

a conèixer dificultats que les persones poden patir a curt i mitjà termini.

Preguntades sobre quina valoració tenen d’aquest darrer any de crisi, de Juan considera que **la societat ha valorat que Càritas hagi continuat treballant en tot moment, i que l’entitat ha estat un referent per a totes les persones que estaven perdudes.** “La pandèmia ens ha igualat. Tots hem patit, hem tingut por i hem viscut moments d’incertesa, i això ens ha permès veure els altres com iguals, de tu a tu.”

Les situacions que s’han viscut durant aquests darrers mesos han estat difícils, i les professionals de Càritas admeten que hi ha un cansament acumulat. Amb tot afirmen que la tasca de Càritas continua essent essencial i reiteren que no seria possible sense el treball conjunt entre voluntaris i contractats. **“És admirable les ganes que tenen per col·laborar en tot allò que és necessari. Ens ho posen molt fàcil, i cal agrair-los de tot cor la seva fidelitat”**, conclouen.



El despatx de Càritas de la Plaça Nova de Barcelona ha donat resposta a totes les persones que trucaven a la porta, fins i tot en els mesos de confinament més dur.



“La bretxa digital és un dels principals factors d'exclusió”

Els canvis no només s’han viscut des dels despatxos de les zones pastorals, sinó que també han implicat els programes d’acció social. Dessirée Garcia, cap del programa de formació i inserció laboral, explica que els projectes d’acompanyament i formació a la cerca de feina van aturar-se durant els primers mesos de la pandèmia, però des de l’inici del curs passat ja tornen a funcionar amb normalitat. “La limitació de persones en espais tancats ha condicionat molt la nostra feina. Si abans podíem acollir i assessorar laboralment cent persones en una setmana des dels cinc despatxos, ara només podem acollir un màxim de cinc o deu persones per trobada”, admet. Actualment, l’itinerari laboral funciona amb un model híbrid, però confien a ampliar la presencialitat de les sessions durant el proper curs. “La majoria de les persones participen en trobades grupals en línia, però és cert que hi ha persones que no saben o no tenen les eines per connectar-s’hi. En aquests casos, les atenem de manera presencial.”

Tot i les limitacions que ha suposat la pandèmia, la responsable de Càritas creu que també ha ofert noves oportunitats. “Abans de la pandèmia, moltes mares soles amb fills no podien

Els assessoraments laborals es mantenen, sigui amb grups reduïts o de manera telemàtica.

assistir a les formacions i les orientacions laborals. Amb el nou model, poden participar en les reunions, i això els dona tranquil·litat”, indica. Malauradament, **Garcia creu que la bretxa digital és un dels principals factors d'exclusió, i que afecta tots els àmbits de la vida, no només el laboral. “A Barcelona ciutat, la majoria de les entrevistes de treball són en línia. Això és una dificultat per a moltes persones. Si no tens ordinador o connexió a internet, com ho fas per trobar feina?”**, es pregunta.

Per aquest motiu, el programa de formació laboral ha iniciat un curs d'autonomia digital, que està dirigit per onze persones voluntàries. **“Amb la pandèmia, hem constatat les dificultats**

que tenen moltes persones a l'hora de fer anar el seu ordinador o realitzar gestions per internet. Gràcies a la feina dels voluntaris, hem pogut acompanyar més de 100 persones, que ja han fet algun dels tres cursos que oferim.” Preguntada sobre les necessitats actuals de les persones, Garcia afirma que les prioritats en l'àmbit de la formació i la inserció laboral són ajudar les persones a saber on trobar feina, dominar bé el català i el castellà i superar la bretxa digital. “Confiem que a poc a poc les persones s'aniran recuperant, però som conscients de les dificultats actuals del mercat laboral. Malgrat tot, mirem endavant, i continuarem oferint oportunitats a totes les persones que no en tenen”, conclou la Dessirée.

“Som un petit oasi en la vida de les famílies”

Un dels projectes que ha agafat més importància després del confinament ha estat el dels espais polivalents. S'han començat a implementar a tota la diòcesi de Barcelona, però el de Santa Coloma, situat al barri de Singuerlín, ja porta més d'un any funcionant.

“Els espais polivalents són una nova manera de concebre l'acollida. Acullen, estan oberts a la comunitat i responen a les necessitats del territori”, afirma Núria Such, coordinadora de l'espai polivalent de Singuerlín. Aquests espais agrupen diferents projectes de Càritas, amb l'objectiu de treballar transversalment totes les competències de les famílies en un mateix espai. “En el cas de Singuerlín, l'atenció a les famílies amb infants és central, però també s'hi treballa la formació i la inserció laboral, el fet migratori o l'atenció psicològica, entre d'altres. L'objectiu és que sigui un **espai obert als canvis, que pugui donar resposta a les necessitats de cada moment.**”



Infants de l'espai polivalent de Singuerlín, gaudint d'activitats de lleure després d'un any marcat pel confinament i la pandèmia.



Curs de neteja i taller de fusteria de la Fundació Formació i Treball.

Malgrat les dificultats, Càritas Diocesana de Barcelona ha continuat donant resposta a tots els reptes que s'han presentat durant un any marcat per la pandèmia.





Infants de l'espai polivalent de Singuerlín, gaudint d'activitats de lleure després d'un any marcat pel confinament i la pandèmia.


El perfil majoritari dels participants en el projecte és el de mares soles i famílies amb infants a càrrec. “La majoria de les famílies no tenen feina i les que en tenen no ingressen prou per arribar a final de mes. També ens hem trobat amb mares que estaven a punt de ser desnonades o que s’han vist obligades a canviar d’habitació de relloguer durant la pandèmia. Hem hagut d’acompanyar molt intensament en aquest aspecte”, explica Such. Per a Roser Astorga, treballadora familiar, l’espai polivalent ofereix als infants un lloc on córrer, cridar o jugar. “Són coses que a nosaltres ens semblen normals, però que quan vius compartint pis o en una habitació no pots fer”, explica.

Durant la trobada, tenim l’oportunitat de parlar amb la Success i la Fatsou, dues de les mares que participen en Singuerlín. Per a la Success, es tracta d’un espai de tranquil·litat, on fa més d’un any que ve amb el seu fill. “Aquí he conegut altres mares. Jo soc mare sola i coneixia poca gent. Des que participo en el centre, he fet amistat amb altres mares del barri”, explica. La Success treballava netejant la casa d’una persona gran, però arran de la pandèmia va perdre la feina. Gràcies a l’acompanyament de Càritas, ha

participat en cursos de cuina i també ha pogut millorar l’aprenentatge de la llengua.

En el cas de la Fatsou, fa nou mesos que participa en el centre, on assisteix amb la seva filla. “Participant en un curs de formació em van informar d’aquest centre. Aquí aprenc moltes coses i, quan hi venim amb la meua filla, ella és feliç”, diu il·lusionada.

Les dues coincideixen que aquí les han acompanyat en tot allò que necessitaven i destaquen el suport que han rebut a l’hora de fer tràmits digitals. “Ara tot va per internet, i nosaltres no en sabem, d’això. No sé com ens ho hauríem fet sense el suport de persones com la Núria o la Roser”, afirmen agraïdes.

Preguntada sobre la incidència de la COVID-19 en el dia a dia del centre, Such explica que s’hi han hagut d’adaptar. “Fem menys activitats de les que voldríem, i les limitacions de cabuda no ens permeten obrir-nos més a la gent del barri”, es lamenta. Tot i això, està satisfeta per la feina feta durant el curs, i calcula que setmanalment passen una seixantena de persones per l’espai. **“Som un petit oasi en la vida de les famílies. Aquí ho compartim tot amb tots, i estem contentes de tot el que hem aconseguit en aquest any de pandèmia”**, conclou. 

L'entrevista

“La COVID-19 ha posat en relleu el paper de la comunitat”

TEXT I FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ

Entrevista a Eduard Sala, cap d'acció social de Càritas Diocesana de Barcelona

Eduard Sala (Barcelona, 1962) és el responsable de l'Àrea Social de Càritas Diocesana de Barcelona. Llicenciat en Filosofia i Lletres, coach i educador social, durant més de dotze anys ha dirigit diversos projectes de la Companyia de les Filles de la Caritat destinats a persones en situació d'exclusió social. En bona part de la seva trajectòria professional ha estat el responsable de serveis dirigits a infants i joves en situació de risc d'exclusió social, i també ha estat professor de la Facultat d'Educació Social i Treball Social de la Fundació Pere Tarrés. L'any 2019 va guanyar el premi literari FEEL GOOD amb el llibre *Va de vida*, en què dona veu a persones que ha acompanyat durant la seva tasca com a professional.

Com definiries aquest any i mig de pandèmia?

Ha estat una gran sacsejada en tots els aspectes de la vida. Allò que pensàvem que era segur, allò que creiem que teníem garantit, ha passat a la incertesa més absoluta.

Pel que fa a Càritas, ha comportat un repte immens. Ens ha obligat a tornar a posar a l'agenda la cobertura i garantia de les necessitats més bàsiques. Col·locar com a prioritats l'alimentació o el sostre per a persones que no poden fer front a aquestes despeses.

També ha comportat un replantejament de tota l'atenció social. Una atenció social que està condicionada per les mesures sanitàries fixades pel Departament de Salut. Per tot això, ens hem reinventat

totalment. Som una entitat de pell, de tocar, d'acompanyar des del costat, i amb la pandèmia això no ha estat sempre possible.

La COVID-19 ens ha obligat a canviar el nostre estil de vida. Quins canvis concrets ha provocat en el dia a dia de Càritas?

Perquè els lectors puguin fer-se una idea del context en què vam trobar-nos, durant el mes de març de 2020 vam passar de rebre 200 peticions d'ajuda a unes 4.000. Això vol dir que les demandes es van arribar a multiplicar per vint.

La nostra atenció està pensada per ser presencial, tant individualment com de manera grupal. Això va quedar totalment condicionat, sobretot entre març i bona part de l'estiu de l'any passat.

Nosaltres, que sempre estàvem acostumats a atendre presencialment, vam aprendre a utilitzar els sistemes telemàtics i digitals, que ens han ajudat a continuar acompanyant les persones. Ha estat tot un descobriment.

Creus que aquests canvis han estat positius? Quin aprenentatge en podem extreure?

Quan els canvis els genera una situació de tant patiment, costa molt dir que han estat positius. És cert que la necessitat, en una situació tan terrible per a moltes persones, ha facilitat noves maneres de treballar. La rapidesa amb la qual s'han produït els canvis no hauria estat possible en un context de normalitat. Una part dels aprenentatges i les maneres de fer que hem implementat



Eduard Sala durant l'entrevista, amb Barcelona de fons.

“Som una entitat de pell, de tocar, d'acompanyar des del costat, i amb la pandèmia això no ha estat sempre possible”

durant la pandèmia han vingut per quedar-s'hi, i segur que ens ajudaran a ser més eficaços.

Un canvi positiu, per exemple, s'ha produït en les formacions de contractats. Que les reunions siguin telemàtiques ha permès que les persones que no haurien pogut venir a una reunió presencial, ja sigui perquè viuen lluny o per compromisos personals, assisteixin a la cita. Això ha estat

una gran millora. També ha permès optimitzar molts dels desplaçaments i possibilitar que les nostres agendes siguin més flexibles a l'hora d'atendre les persones. Sense els nous mitjans digitals, no hauriem pogut donar resposta a tots els que van venir a Càritas durant els mesos més durs del confinament.

Per tant, crec que ha estat una situació de patiment per a molta gent, però al mateix temps ha esdevingut una oportunitat. No som els mateixos que abans de la pandèmia, això és evident. Cap de les entitats ni cap de les administracions no som les mateixes d'abans de la COVID-19, i no hi ha un abans al qual tornar. Hi haurà algunes coses que podrem recuperar, però som en un escenari nou.

“Sense els nous mitjans digitals, no hauriem pogut atendre totes les persones que van venir a Càritas durant els mesos més durs del confinament”

Durant la pandèmia s'han iniciat nous projectes: cursos d'autonomia digital, espais polivalents, el dispositiu per tramitar l'IMV o el projecte de joves Llankay, entre molts d'altres. La COVID-19 ha estat una oportunitat per descobrir problemàtiques socials que restaven ocultes?

No sé si la COVID-19 ens ha fet descobrir problemàtiques ocultes, però sí que ha col·locat en primera posició les dificultats que ja hi eren, però que no consideràvem tan importants. La bretxa digital, per exemple, està a l'ordre del dia. Ara, la majoria de les entrevistes de feina són virtuals. La clau està en com acompanyar les persones que han de buscar feina amb el seu ordinador, la seva tauleta o el seu telèfon mòbil.

Si no compten amb aquests instruments o no saben com fer-los funcionar, aquestes persones quedaran doblement excloses.

Hi ha un altre element que és important, i té a veure amb els nous espais polivalents que hem obert. La COVID-19 ha posat en relleu el paper de la comunitat. Quan tot estava tancat, l'esforç que es va fer des de les Càritas parroquials i arxiprestals va ser fonamental.

També ens ha recordat el que suposa no tenir un habitatge digne: persones que viuen en una habitació de relloguer i que es veuen obligades a compartir el pis amb desconeguts o fer torns per utilitzar espais comuns com la cuina o el bany.

Tots aquests elements refermen la importància de comptar amb espais de relació i de trobada, i d'obrir les portes de les Càritas parroquials i dels nostres projectes. Cal oferir aquests espais. Quan vius en una habitació que no reuneix les condicions mínimes, quan no tens un sofà on descansar, no comptes amb aquest entorn de tranquil·litat tan necessari, i és precisament això el que cal oferir a les famílies.

“Quan tot estava tancat, l'esforç que es va fer des de les Càritas parroquials i arxiprestals va ser fonamental”





“ No estar empadronat és sinònim de ser invisible per a l'Administració, i cal que aquesta situació es reverteixi com més aviat millor ”

Quins creus que són els majors reptes que afronten les entitats socials i l'Administració a curt i mitjà termini?


D'una banda, com garantir l'accés a unes prestacions mínimes per viure, ja sigui amb l'ingrés mínim vital (IMV), amb la renda garantida de ciutadania (RGC) o tenint una feina digna. D'altra banda, cal que l'Administració es plantegi com facilitar l'accés a un habitatge digne. Hem vist com moltes famílies no podien pagar el lloguer de casa seva i s'han vist obligades a canviar d'habitatge durant el confinament. Cal posar-hi solució. En matèria d'habitatge, també és imprescindible que els ajuntaments de la diòcesi de Barcelona garanteixin l'empadronament de totes les persones que

viuen als seus municipis. No estar empadronat és sinònim de ser invisible per a l'Administració, i cal que aquesta situació es reverteixi com més aviat millor.

També s'ha evidenciat la crisi del mercat de treball, amb la destrucció de molts treballs precaris durant la primera i segona onada de la pandèmia. Aquestes feines, que majoritàriament provenien de l'economia submergida, no s'han recuperat, i això provoca que moltes de les persones que acompanyem visquin al dia, amb feines de menys d'una setmana o fins i tot d'hores.

Finalment, i com a repte conjunt de les administracions i de les entitats, hem de pensar com resoldre la nova exclusió que com-

porta la bretxa digital. Hem d'establir criteris per apropar-nos a les persones que han quedat fora d'un sistema que és telemàtic. Quan les persones vulnerables no poden fer les gestions de tu a tu, la cosa es complica.

Aquestes demandes no només les fem com a Càritas Diocesana de Barcelona, sinó també en nom de les 35.000 persones que hem atès durant el 2020. Són persones amb noms i cognoms, i la majoria d'elles ens demanen coses tan simples i alhora tan importants com trobar feina, regularitzar la seva situació o tenir accés a un habitatge assequible. Cal que ens conjurem tots plegats per donar resposta a les inquietuds de les persones que han patit amb més intensitat aquesta crisi. 





En primer pla

Arran de la COVID-19, la bretxa digital ha emergit com una de les principals problemàtiques a les que han de fer front el 50% de les famílies ateses per Càritas Diocesana de Barcelona. Aquestes persones no tenen connexió a internet, dispositius electrònics o les habilitats suficients per fer-los servir.

En aquesta fotografia, l'Isaid fa els deures de l'escola amb l'Alexis, el seu pare. Durant el 2020, i gràcies al suport de diverses empreses, 220 famílies ateses per Càritas han rebut un dispositiu electrònic per fer els deures, cercar feina o realitzar tràmits amb l'administració.

FOTOGRAFIA: DANI CODINA

Drets reconeguts però vulnerats: ingrés mínim vital i bretxa digital

Les persones tenim uns drets, però aquests drets, tot i ser reconeguts, són sovint vulnerats. Ens referim als drets més bàsics, tots ells lligats al dret humà a tenir una vida digna.

TEXT I FOTOGRAFIA: ÀIDA BOLADERES

La COVID-19 ha accentuat la precarietat de moltes famílies que atensem a Càritas Barcelona, que han vist com quedaven descobertes les seves necessitats més bàsiques, com l'alimentació o l'habitatge. Les prestacions d'ingressos mínims, posades en marxa per pal·liar les greus dificultats econòmiques que pateixen aquestes famílies, com l'ingrés mínim vital (IMV), no arriben. Després de més d'un any de pandèmia, només el 2,1% de les llars ateses per Càritas Barcelona rep aquesta prestació.

El juliol de 2020 Càritas Barcelona va activar el dispositiu de l'ingrés mínim vital amb la finalitat d'informar, assessorar i acompanyar les persones a l'hora de tramitar aquest ajut. Des de llavors, s'han informat més de 1.400 persones i s'han tramitat més de 150 sol·licituds, de les quals 65 han sortit denegades i només se n'han aprovat un 5%. La resta segueixen pendents de resolució.

“Demandar aquests ajuts és una carrera d'obstacles que s'inicia abans de la tramitació”, afirma Carme Ferreiro, coordinadora del dispositiu de l'IMV. “D'una banda, moltes persones que necessiten l'ajuda no reuneixen el perfil que marca la llei: si tenen entre 18 i 30 anys en queden excloses, llevat que compleixin una sèrie de condicions. En queden també al marge les persones en situació administrativa irregular, i no només elles, també els familiars de primer i segon grau que visquin amb elles. Només que una persona de la unitat familiar es trobi en aquesta situació, ja no es pot tramitar.”

Pel que fa als ingressos econòmics, per ser candidat a la prestació, es té en compte l'exercici fiscal anterior a la sol·licitud. “Hi ha moltes famílies que havien

tingut l'any anterior una situació relativament bona, però que ara es troben en una situació complicada i no ho poden demostrar”, explica Ferreiro.

Reunir totes les característiques que la llei exigeix és complicat, però iniciar la sol·licitud ho és encara més. “És una tramitació que no és fàcil, no tenir habilitats digitals fa que sigui molt complicat sol·licitar l'ajuda, la bretxa digital és un fet, la majoria de les persones necessiten assessorament i acompanyament per emplenar i pujar la documentació”, explica Ferreiro.

“A casa no tinc wifi ni ordinador”

La Mari Cruz és una de les persones sol·licitants de l'IMV, se li ha acabat el contracte de feina i té dos fills a càrrec. S'ha assabentat de la prestació a través de la seva treballadora social i necessita ajuda per tramitar-la. “Jo a casa no tinc wifi, no tinc ordinador i amb el mòbil és complicadíssim; a més a més, no hi tinc gaire facilitat.”




En Fernando, voluntari de Càritas, donant suport a la Mari Cruz per tramitar l'IMV des del despatx de Càritas del Raval.

És per això que ha acudit al projecte En Línia, que Càritas Barcelona ha posat en marxa per ajudar en aquest tipus de situacions. Gràcies a la participació de diferents voluntaris de l'entitat, s'acompanya les persones que tenen dificultats per fer tràmits administratius per internet.

El Fernando és un dels voluntaris del projecte En Línia i ens explica que “la COVID-19 ha fet que la majoria dels tràmits siguin en línia i s’hi han d’incloure moltes dades diferents i extreure documentació. La gent se

sent perduda i l’Administració no facilita els mitjans. Per a mi és molt satisfactori aconseguir que una persona surti d’aquí amb una cita prèvia demanada o una sol·licitud d’ajuda presentada”.

Des de Càritas creiem que cal prioritzar esforços en la consecució del dret humà a la vida digna. L’estratègia ha de passar per diferents eixos que incloguin acords polítics per implementar polítiques públiques que facilitin l’accés als diferents ajuts perquè arribin a les persones que més els necessiten. 

“Les seves vides poden canviar en un clic”

TEXT I FOTOGRAFIA: NEUS RIBERA


La Mar fa quatre mesos que és voluntària al projecte d'autonomia digital de Càritas Diocesana de Barcelona. “La COVID-19 va canviar la meva situació laboral. Sempre havia volgut implicar-me en un voluntariat, i vaig pensar que ara era un bon moment per fer alguna cosa pels altres”, explica. La Mar volia ajudar a algú a llarg termini. Ja havia fet de docent, i li van proposar el voluntariat d'autonomia digital, que encaixava amb el que ella buscava.

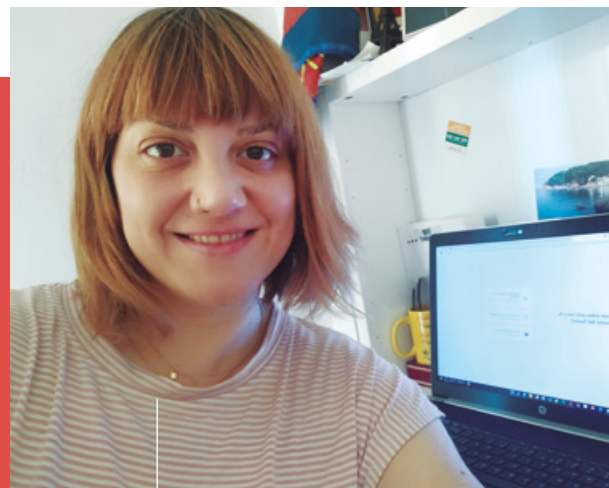
“Ensenyem a les persones tot allò que internet els pot oferir per desenvolupar-se”. Les persones que atenem coneixen el WhatsApp o alguna altra xarxa social, però desconeixen coses tan quotidianes com el Google Maps, eina imprescindible per guiar-se per la ciutat i arribar als llocs a l’hora.

La vida en un clic

La Mar recalca que el curs està molt enfocat a l’autoaprenentatge de les persones que hi participen, per tal que puguin desenvolupar-se per si mateixes. “Potser tenen compte de correu electrònic, però els l’ha creat algú altre. El que volen és aprendre a fer-lo servir i sentir-se independents”. El curs està estructurat en diversos nivells. La Mar ensenya al primer curs, que té una durada aproximada d’un mes i mig. Quan finalitzen el primer nivell, passen al següent. L’objectiu d’aquests cursos és que aprenguin a buscar feina per mitjà dels portals d’internet. “Tots tenen interès a trobar una feina, però no pots començar la casa per la teulada. Primer cal aprendre moltes altres coses”, diu.

Quan algú comença el curs, la Mar fa una primera trucada de telèfon per presentar-se, i li descriu pas a pas com descarregar l’aplicació per fer una videotrucada conjunta. “Lamentablement, cada vegada que comencem el nivell ja hi ha algú que es queda enrere, ja que no es veu capaç de baixar l’aplicació i ja no pot assistir a la primera classe telemàtica.” En aquesta primera classe, la Mar els ensenya a compartir la pantalla del mòbil, i així pot veure i contrastar les tasques que els encomana, encara que sigui des de la distància.

El que més motiva la Mar és la satisfacció d’ensenyar i veure com els alumnes van aprenent. “De la primera a la darrera classe els canvia la cara completament. Comencen amb por a l’hora de preguntar i provar coses noves, però quan les proven per ells mateixos s’adonen que les seves vides poden canviar en un clic.” 



La Mar Rey, durant una formació digital.

La major vulnerabilitat de les famílies amb menors

Les sensacions i els sentiments davant la pandèmia i les mesures sanitàries i socials, les dificultats econòmiques a la llar, entre d'altres, han afectat els infants i el seu curs acadèmic.

TEXT: MIRIAM FEU

Els quatre primers objectius de desenvolupament sostenible (ODS) se centren a erradicar la pobresa i la fam, i a tenir salut i benestar i educació de qualitat. Tots ells són difícils de complir en el cas de les famílies amb menors en situació de vulnerabilitat. Aquest col·lectiu no només ha estat un dels més afectats per la crisi de la COVID-19, sinó que també ha rebut una inversió menor a casa nostra en comparació de la mitjana europea ¹.

Les dades recents de l'Enquesta de condicions de vida a Catalunya mostren que les famílies amb fills menors tenen una taxa de pobresa superior a la resta de les llars, i el cas més extrem és el de les mares soles amb fills, amb una taxa de pobresa del 43,2%, gairebé el doble de la taxa de pobresa del conjunt de la població (21,7%). Abans de l'arribada de la COVID-19, ja hi havia molts infants que creixien en llars en situació de privacions materials greus, i en llars en situació d'exclusió residencial. La crisi de la COVID-19 no només ha agreujat aquests factors, sinó que n'hi ha afegit d'altres.

Les sensacions i els sentiments davant la pandèmia i les mesures sanitàries i socials, les dificultats econòmiques a la llar, entre d'altres, han afectat els infants i el seu curs acadèmic. Si ens fixem en l'impacte de la pandèmia sobre el rendiment escolar, 1 de cada 4 llars ateses per Càritas va tenir dificultats per acabar el curs, i en un 13% de les llars va empitjorar rendiment escolar (infants que no van passar de curs, que van abandonar-lo o que van deixar el sistema educatiu).

¹ La despesa (o inversió) en protecció social a la família i la infància a Espanya se situa entorn del 48,5% de la mitjana europea l'any 2018 i els anys anteriors.



Molts pares i mares no poden ajudar als seus fills a l'hora de fer els deures, sigui per una qüestió idiomàtica o per la dificultat de conciliar vida laboral i familiar.

AUTOR: DANI CODINA



Espais com el Centre Obert de la Barceloneta de Càritas ofereixen als infants estones de lleure, però també els ajuden i acompanyen a l'hora de fer els deures.

AUTOR: DANI CODINA

No poder mantenir la llar a una temperatura adequada, experimentar una situació d'angoixa vital provocada per la falta de mitjans econòmics, no poder participar en activitats extraescolars que desenvolupin altres àrees cerebrals i potenciïn diferents capacitats físiques, intel·lectuals i emocionals, són elements que obstaculitzen la igualtat d'oportunitats d'infants i de joves. L'educació ha demostrat ser un dels mecanismes més efectius per trencar la transmissió intergeneracional de la pobresa, i com a Càritas no deixarem d'esmerçar esforços en aquesta matèria.

Són molts els menors que creixen en llars en situació de privacions materials greus, que tenen dificultats per seguir els processos formatius de manera adequada i que estan més exposats a dinàmiques vitals i familiars d'estrès (la incertesa sobre el futur, la pèrdua de l'ocupació dels pares, els conflictes familiars greus o la pèrdua de l'habitatge, etc.). Es tracta de factors que augmenten les probabilitats que menors i joves pateixin pobresa, vulnerabilitat o exclusió social en el futur. Les conseqüències socioeconòmiques de la pandèmia afecten aquestes variables de risc en famílies amb menors. Per tant, no només afecten la conjuntura actual d'aquestes famílies, sinó també la generació futura de pobresa i d'exclusió social. ◀

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

1 FI DE LA POBRESA



2 FAM ZERO



3 SALUT I BENESTAR



4 EDUCACIÓ DE QUALITAT



Què hi pots fer tu?

Celebra també solidàriament!

És el teu aniversari? Et cases o batejaràs al teu fill o filla? Celebraràs una comunió o les teves noces de plata o d'or? Ets una empresa i organitzaràs una festa corporativa? Converteix aquesta celebració especial en un moment solidari en favor de Càritas!

Si has rebut aquesta revista és perquè ets una persona solidària. Per què no mostrar aquesta faceta en qualsevol moment important de la teva vida?

Fes que el teu aniversari, casament, bateig, comunió o qualsevol altra celebració ajudin les persones més necessitades.

Aprofita les dates assenyalades per **crear un repte solidari**, recaptar fons per a Càritas i compartir-lo amb familiars, amics i coneguts. Demana'ls que, en comptes de regalar-te res, facin un donatiu que proporcionï unes condicions més dignes a milers de persones que atenem.

Entre tots, podreu sumar en favor de la solidaritat!



Com crear un repte solidari?

Les persones en situació de pobresa ens necessiten. Per això, tu també pots crear el teu repte solidari. Només et suposarà deu minuts del teu temps, però tindrà un gran impacte social.

Els passos que has de seguir són els següents:

1

Entra a la pàgina <https://campanyes.caritas.barcelona/marketplace/> o escaneja aquest codi QR amb el teu dispositiu.



2

Fes clic en el botó **“Crea o edita la teva campanya”**, situat al menú superior de la pàgina web.



3

Segueix els passos que s'hi indiquen: defineix el teu objectiu, inclou la teva motivació i afegeix-hi fotos o vídeos.

4

Publica la teva iniciativa i difon-la entre els teus familiars, amics i coneguts. Com més la comparteixis (correu electrònic, xarxes socials, WhatsApp...), més possibilitats hi haurà d'aconseguir el repte!

Per què un repte solidari?

Amb la suma de tots podem arribar més lluny i pal·liar les conseqüències que ha deixat la pandèmia en moltes famílies vulnerables. Amb la teva ajuda i la dels teus coneguts, podeu crear un repte per cobrir diferents necessitats...

1.000€

Ajudaràs una persona en el procés d'acompanyament i cerca de feina a través del programa Feina amb cor.

2.000€

Cobriràs l'alimentació d'una família de tres membres durant sis mesos.

3.500€

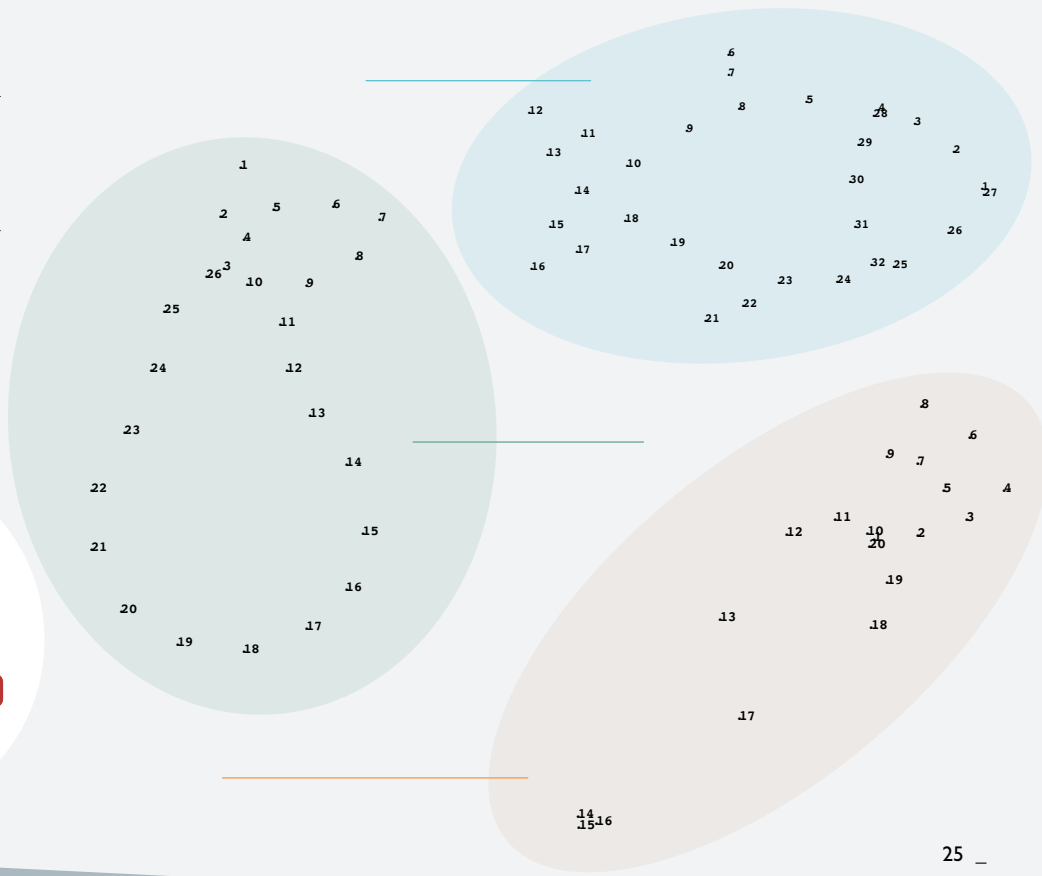
Oferiràs un sostre a una família durant un any.



No t'ho pensis.
Celebra solidàriament!

UNEIX ELS PUNTS

Uneix els punts i descobreix quins tres aliments hi ha dins de la cistella solidària.



cuinant amb l'Ada Parellada

RECETES D'APROFITAMENT. CUINAR AMB ELS INFANTS.

Durums o wraps salva restes! Amb cigrons, pollastre i fruita seca

(Un wrap per infant)




Ingredients

- 1 tomàquet
- Un grapat de fruits secs
- Unes fulles d'enciam
- 100g de cigrons
- Un pit de pollastre (pot ser pollastre que hagi sobrat d'un àpat anterior)
- Oli d'oliva
- Sal

Preparació

Comencem triturant els cigrons amb una mica d'oli, un vaset d'aigua i una mica de sal. Ha de quedar una pasta fina amb textura d'untar, una mena d'hummus. Rentem les fulles d'enciam i les tallem a tires. Piquem la fruita seca. Tallem el tomàquet a làmines. Tallem el pollastre a tires. Untem el wrap amb el puré de cigrons. Posem les làmines de tomàquet a sobre, les nous i el pollastre. Enrotllem sobre si mateix.

Els wraps o durums són ideals per aprofitar restes de tota mena. Que et queden unes verdures? Doncs cap dins el wrap i al forn! També accepta restes de carn, embotits, formatges... tot hi queda bé! 

Galetes saludables sense passar pel forn

(Per a 10 infants)

Tot sovint, a la fruitera ens queda un plàtan arraconat que va prenent aquell color fosquet i aquella textura tova... i que ja no ens ve tan de gust menjar. Potser no és magnífic per menjar, però és imprescindible per a fer aquestes galetes saludables sense coure forn! I és que tots els aliments tenen una funció per a cada punt de maduració!




Ingredients

- 1 plàtan ben madur
- 150g de flocs de civada (millor comprar la civada ja trencada)
- 50g de dàtils
- 20g de coco ratllat
- 2 cullerades de mel
- 60g de xocolata ratllada o en gotes
- 6 unitats de nous
- 6 orellanes
- Un grapat de pipes de carabassa

Preparació

Piquem les nous amb el morter. Tallem les orellanes amb unes tisores escolars, a bocins petits. Pelem i aixafem el plàtan amb una forquilla fins a fer-ne un puré. Posar-ho en un bol. Amb els dits desfem els dàtils.

Afegim al bol del plàtan aixafat: els dàtils desfets, el coco ratllat, mel, les nous picades i els flocs de civada. Barregem bé. Hi afegim les orellanes, la xocolata ratllada i les pipes de carabassa. Fem una massa. En fem unes boletes compactes i refredem una horeta a la nevera. Ja les podem menjar! 

L'apunt històric

20 anys de la històrica tancada de migrants a les esglésies de Barcelona i Cornellà

TEXT: SCHEHERAZADE BERMEJO · FOTOGRAFIA: ÀNGELA GUALA

L'experiència diuen que és un grau, i a Càritas la tancada de migrants de l'any 2001 ens va ensenyar a estar preparats per poder atendre situacions d'emergència de resposta immediata. El 20 de gener de 2001 desenes de migrants van dur a terme una assemblea multitudinària a la plaça de Catalunya en protesta per la imminent entrada en vigor de la Llei d'estrangeria i l'amenaça d'expulsions, que va desembocar en la històrica tancada a les parròquies: primer a l'església del Pi i Sant Agustí i en dies posteriors s'hi van sumar una desena més a Barcelona i Cornellà de Llobregat, on s'arribarien a acollir més de 800 persones, i a partir de mitjans de febrer s'hi va afegir el Monestir de Sant Pau del Camp, amb una tancada de dones.

La vaga de fam que van dur a terme alguns dels migrants tancats, la manifestació del 4 de febrer en defensa dels drets dels immigrants i les pressions exercides per part de diverses entitats, entre elles Justícia i Pau, Mans Unides i Càritas, en què demanaven al Govern que afavorís solucions humanes per a la integració efectiva dels milers de

persones que es trobaven en situació irregular a Espanya, van suposar l'inici de les negociacions amb els tancats, els quals van demanar que Càritas i les altres dues entitats fessin de mediadores. El 8 de març de 2001 es va aconseguir la promesa de regulació col·lectiva si es posava fi a la protesta.

Posteriorment, Càritas va engegar dos dispositius d'emergència d'acollida temporal per resoldre els problemes derivats de les tancades. De març a juny es va fer un seguiment individual per real·lotjar 579 persones de les tancades, d'un total de 2.022 entrevistes. I d'agost a febrer de 2002, arran del desallotjament d'immigrants de les places de Catalunya i d'André Malraux, es van atendre 150 persones, a les quals es van cobrir necessitats d'allotjament, alimentació, roba, assessorament legal i formació per potenciar-ne l'autonomia i les capacitats personals.

Les tancades de migrants de 2001 van ser una oportunitat més per a Càritas, per posar a prova la capacitat d'improvisació, de donar resposta i d'adaptar-nos a la realitat de cada moment. ❤️



Una de les moltes manifestacions que es van organitzar arran de les tancades. En aquesta fotografia, dones que participaren en la tancada al Monestir de de Sant Pau del Camp.

Cooperació i diàleg entre Càritas i les empreses

TEXT I FOTOGRAFIES: EQUIP D'EMPRESES AMB COR

Les decisions econòmiques en un món hiperconnectat afecten tots els pobles i comunitats, generant desigualtats injustes en el desenvolupament dels països. Perquè el creixement sigui equitatiu és necessari que es prenguin decisions i s'estableixin mesures específiques que millorin la distribució dels ingressos.

Transformar aquest sistema cap a una economia al servei de les persones suposa unir interessos des de tots els àmbits. És per això que a Càritas volem ajudar i contribuir a fer que les empreses puguin créixer en un model econòmic basat en la justícia, la cooperació, la reciprocitat i l'ajuda mútua, en contraposició de l'acumulació contínua de capital que tanta injustícia crea dia rere dia.

Càritas aposta per una economia vinculada als drets humans i al servei de la protecció i la promoció de la dignitat i de la vida de les persones, així com de la cura del planeta, que defensi un consum responsable i conscient, que sigui transformadora i que construeixi una societat equitativa i cohesionada.


L'encíclica "Fratelli Tuti" del papa Francesc ens parla que la millor política és la que no està subjecta als interessos de les finances, sinó al servei del bé comú i que és capaç de posar al centre la dignitat de cada ésser humà i assegurar un lloc de feina per a tothom.

Les empreses, les organitzacions i els seus treballadors comencen a tenir sensibilitat i consciència dels impactes econòmics, socials i mediambientals que generen al seu entorn. És per això que les polítiques de responsabilitat social empresarial ja s'integren en el pla estratègic dels seus negocis, aportant valor i sostenibilitat a l'empresa, als grups d'interès i al conjunt de la societat.

El diàleg i la cooperació entre les entitats socials i les empreses és fonamental per transformar el model econòmic actual i fomentar la creació de riquesa, però sempre des d'un accés equitatiu als béns i als serveis que garanteixi un repartiment més just i una vida digna a les persones. Hem de treballar plegats per contribuir a la consecució dels ODS, i dur a terme programes i projectes per erradicar la pobresa, reduir desigualtats i donar suport als col·lectius vulnerables.

Des de fa anys a Càritas treballem, conjuntament amb el teixit empresarial, per assolir aquests objectius, fent-lo participi d'iniciatives que ens permeten implicar-lo en un compromís de canvi amb la societat.

La presa de consciència, el posicionament i el compromís són eixos fonamentals per aconseguir aquest repte que tenim al davant, i és per això que hem d'aplicar mesures de manera coordinada amb les empreses. Si volem consolidar aquests objectius, hem d'assegurar la prosperitat del planeta i dels seus habitants.

El temps que vivim ens ha deixat dades alarmants que ens demanen, més que mai, que continuem treballant plegats amb les empreses: per crear aliances estratègiques, sumar esforços i acollir, escoltar i acompanyar les persones que pateixen greus mancances i viuen situacions d'injustícia. Són 712 les Entitats amb cor que fan aquest camí amb nosaltres, i gràcies a elles hem pogut ajudar. Però no ens podem aturar, ja que encara hi ha moltes persones que ens necessiten. El cor de les entitats és gran, i amb el seu suport podrem continuar responent a la crida de moltes persones que han perdut l'esperança. 



Campanya de captació al Centre Comercial Splaü de Cornellà de Llobregat. L'any 2020, 712 entitats han donat algun tipus de suport a Càritas Diocesana de Barcelona. Sense la seva ajuda, la tasca de Càritas no hauria estat possible.

Brindem per l'esperança: de la Nit Solidària al Cava amb Cor

TEXT: AÏDA BOLADERES

Durant vuit anys consecutius, entre 2012 i 2019, la Confraria del Cava va celebrar la Nit Solidària, una vetllada en què 250 persones particulars i d'empreses del sector vitivinícola s'aplegaven a la sala Oval del MNAC, en un sopar en què tots els beneficis recaptats anaven destinats a projectes socials de Càritas.

L'any 2020, quan havia de tenir lloc la novena edició de la tradicional trobada, es va haver de cancel·lar per la COVID-19. Aquest fet, però, no va frenar la iniciativa, tot al contrari, va fer aflorar les manifestacions solidàries i la col·laboració de totes i tots.

“La COVID-19 no ha de ser un impediment per ser solidaris, sinó que ens ha d'impulsar a col·laborar amb les entitats que són en primera línia, fent front als estralls socials i econòmics de la pandèmia”, comentava Eduard Sanfeliu Giró, president de la Confraria.

Amb la creativitat dels organitzadors i l'acollida que la iniciativa havia tingut les edicions anteriors, es va decidir canviar el sopar per l'elaboració d'un cava únic, que es va elaborar amb la participació de 17 marques de caves catalans: el Cava amb Cor.

Cada celler va elaborar el seu cava brut reserva, però l'etiquetatge va ser comú. Se'n van distribuir més de 6.000 ampolles, i amb la compra d'aquest cava es va aconseguir recaptar un total d'11.508 €,

quantitat que la Fundació “la Caixa” va doblar fins a arribar a 32.000 €. Els diners aconseguits es van destinar als programes de família i infància de Càritas Catalunya.

Aquesta idea no només va permetre una gran col·laboració durant un període en què trobar-nos era molt difícil, sinó que també va aconseguir obrir a la ciutadania aquesta particular campanya i fer-la accessible a totes les persones que volguessin participar-hi. 🍷



Donatiu de la Confraria del Cava i la Fundació “la Caixa” en favor dels infants vulnerables atesos per les Càritas amb seu a Catalunya.

AUTOR: CÀRITAS CATALUNYA



Jordi, Joan i Josep Roca durant el vídeo promocional del Cava amb Cor 2021.

AUTOR: <http://plei.cat>

Josep Roca apadrina el Cava amb Cor 2021

A l'edició del Cava amb Cor 2021, també per iniciativa de la Confraria del Cava, s'ha dissenyat una nova ampolla solidària, però en aquesta ocasió s'ha comptat amb la col·laboració desinteressada d'en Josep Roca i d'El Celler de Can Roca. La nova campanya es va presentar el passat 2 de setembre a la seu de Càritas Diocesana de Girona i també es va realitzar un vídeo promocional per a xarxes socials.

La nova ampolla solidària es pot comprar en diversos establiments de Catalunya fins a fi d'existències.

Més informació a www.cavaambcor.cat

La capacitat d'adaptació, el gran actiu d'Educació en valors en pandèmia

TEXT: MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIES: EQUIP D'ESCOLES AMB COR I EDUCACIÓ EN VALORS

No ha estat fàcil per a les comunitats educatives poder compaginar l'activitat habitual amb els grups bombolla, respectar els espais i al mateix temps portar a l'aula continguts i coneixements d'entitats externes. L'equip d'Escoles amb cor i Educació en valors teníem clar que no volíem renunciar al nostre paper, i vam fer un esforç de creativitat per seguir aportant continguts de sensibilització dins l'àmbit educatiu.

Ens vam marcar tres objectius: seguir acompanyant les persones grans amb **accions intergeneracionals**, transformar les nostres xerrades en **continguts flexibles** i aptes per a l'educació en línia i consolidar el **canvi de mirada en les campanyes d'ajuda a les necessitats bàsiques**.

Les persones grans que acompanyen els serveis de Càritas han patit especialment la situació de la COVID-19. Hi havia un risc molt elevat d'agreujar les situacions d'aïllament després d'estar tants mesos sense sortir dels centres o de casa. Per això calia esmerçar esforços a buscar-hi alternatives. **Així, juntament amb el programa de gent gran, van sorgir campanyes com "Dissenya la teva revista", on l'alumnat elaborava una publicació de diverses temàtiques per a les persones grans, "Connexió virtual", que consistia a enregistrar una cançó, un acudit, un truc de màgia, o una escena de teatre, o bé les "Cartes intergeneracionals", un exercici tan senzill com escriure una epístola per alleujar els dies de soledat de qui la rebia. En total, a les activitats van participar-hi una trentena d'escoles i més de 1.000 alumnes. Gairebé 700 persones grans van beneficiar-se de la iniciativa.**

D'altra banda, es va suspendre la celebració de les festes de Nadal i de primavera, que són els dos moments de celebració conjunta amb la comunitat educativa. Tot i que és impossible substituir la riquesa de la trobada personal, les diferents escoles hi van participar per Nadal, aportant paquets de regal amb felicitacions i productes dolços, i a la primavera, aportant a cadascuna de les persones ateses per Càritas un text i un punt de llibre. Unes iniciatives molt ben rebudes!

L'objectiu de reconvertir les xerrades de sensibilització no era fàcil d'assolir. Malgrat tot, l'esforç de l'equip per repensar els continguts i la capacitat creativa per elaborar uns materials que s'adaptessin a qualsevol contingència van donar com a resultat les "Càpsules per a la reflexió" per aprofitar els aprenentatges de la pandèmia.

Es tracta d'uns materials –adaptats a primària i secundària, batxillerat i cicles formatius– pensats per treballar tant a l'aula com a casa. A partir de vídeos, preguntes i activitats es reflexiona sobre els valors de l'empatia, la solidaritat i el compromís i sobre els processos de dol. Aquest material s'ha fet arribar a **60 escoles** i sabem que ja l'han utilitzat prop de **2.000 alumnes**.

La situació de COVID-19 va ser de gran ajuda per assolir el tercer dels objectius marcats. Amb la impossibilitat de realitzar recollides en espècie a causa de les mesures sanitàries imposades, es va impulsar la reconversió de l'ajuda a les necessitats bàsiques en captació de fons, que rebran les famílies amb una targeta de dèbit per comprar a qualsevol botiga.

Ja fa uns anys que des d'Escoles amb cor treballem en aquest canvi de mirada que considera l'alimentació com a dret fonamental i no com un privilegi, que qüestiona alhora les causes de la pobresa i de l'exclusió i que convida a un canvi de model per avançar en la superació dels prejudicis que tenim vers les persones que ens demanen ajuda.

Enguany s'ha fet un salt qualitatiu que no hauria estat possible sense la creativitat de les escoles i el seu compromís amb la nostra institució. S'ha marcat la diferència no tan sols pel **nombre d'escoles compromeses** amb aquesta acció (**18**) i per la quantitat de **diners recaptats (més de 20.000 €)**, sinó també per com han treballat les comunitats educatives tots els aspectes relacionats amb el dret a l'alimentació, el malbaratament, la salut i el valor econòmic, relacional i cultural de la gastronomia. ◀



tuits destacats

Les piulades del curs



RTVE Notícies
@rtvenoticias

@caritasbcn atén 16 mil famílies al 2020. La meitat no havien necessitat ajuda abans. El 40% viuen en una sola habitació de "relloguer". Es tripliquen les ajudes per aliments.



Els matins TV3
@elsmatins

Cap de les sol·licituds d'ingrés mínim vital tramitades per @caritasbcn ha estat aprovada. @MercedeDarnell: "Algunes, per superar l'ingrés de poc més de 400 euros, i la majoria de les 50 negatives no han rebut un motiu concret".



Elisenda Colell
@ElisendaColell

A @caritasbcn parlen clar, i més després d'ensenyar-nos xifres rècord de necessitat social al 2020. "Les entitats no podem afrontar la crisi social que ens ve i que arrossega dèficits estructurals de fa dècades", ha dit en @Salva_Busquets.



TV3.cat
@tv3cat

@caritasbcn alerta que la crisi de la Covid s'allargarà almenys fins al 2024. Només a la diòcesi de Barcelona, una quarta part dels seus usuaris no tenen cap ingrés.



Catalunya Religió
@catreligio

#Covid19: Obre els Ulls. Una lectura social i ecològica de la #pandèmia' és l'exposició que ha inaugurat @caritasbcn Un recorregut que posa de manifest la vulnerabilitat de l'ésser humà en aquest primer any de pandèmia.



Càritas Barcelona
@caritasbcn

7.500 persones van fer un donatiu a @caritasbcn durant el 2020 per la crisi de la #Covid_19, gairebé el doble de persones que l'any 2019. GRÀCIES.



Card. Juan José Omella
@OmellaCardenal

Estos días se habla mucho de efectos secundarios. ¿Y si también nos preocupamos de los que produce la pobreza? Mala salud en el futuro, problemas psicológicos o pocas oportunidades laborales, entre otros muchos. Ayuda a @_CARITAS, ayúdanos a ayudar.



btv notícies
@btvnoticias

Segons @caritasbcn, els afectats per la pobresa severa representen el 66 % del total de llars que ajuden, la xifra ha pujat gairebé un 20% en comparació amb fa un any.





**#SIGUEM
MÉS
POBLE**



A Càritas ens agrada pensar que el món és un poble on hi viuen més de 7.000 milions de veïns i veïnes que es coneixen i s'ajuden. Un poble on tot el que hi passa ens importa i ens afecta perquè tots som poble de Déu i ningú n'hauria de quedar exclòs.

DIA DE CARITAT 2021

